

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens :

Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuenger Journal, Zeitung vum Lëtzebuenger Vollek

Contenu rédactionnel :

Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Saisie de texte :

Espace Médias SA, Esch-sur-Alzette

Conception et mise en page :

Espace Médias SA, Esch-sur-Alzette

Concept et coordination générale :

BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg

Imprimeries :

Saint-Paul Luxembourg SA 2, rue Christophe Plantin L-2988 Luxembourg
Editpress SA 44, rue du Canal L-4050 Esch-sur-Alzette

An dann natierlech de Vëloexpresswee vun der Stad op Esch. Den Här Wagner huet vun 2035 geschwat, ech sinn do e bësse méi optimistisch. Ech wëll net behaupten, datt mer an deenen nächsten zwee, dräi Joer dat do wäerte bauen, mee ech ginn awer dervun aus, ech géif emol soen, mir hu jo virgesinn, datt den Tram op Féiz soll fuere bis 2027, 2028, loosse mer soen 2028, datt parallell dozou déi Vëlosstreck, den Expresswee bis 2026, 2027, 2028 bis op Esch awer da fäerdeg wär. Dat gëtt jo parallell gebaut zur Autobunn, déi jo ausgebaut gëtt op der Bande d'arrêt d'urgence fir de Covoiturage a fir de Bus, an do soll d'Vëlospist dann an engems matgeplangt ginn.

An da Contern–Sandweiler–Stad, och e komplizierten Deel, dee wichteg ass. Bon, dat sinn elo nëmmen déi ganz wichteg, déi ech opgezielt hunn. Ech kënnt awer nach eng ganz Rei anerer derbäizieleen. Also et ass vill um Lafen.

Mir hunn och déi Cellulë sougutt bei de Ponts et chaussées wéi am Ministère verstärkt. An ech wëll drop hiweisen, 2013, wéi ech ugefaangen hunn, do ass et weeder an der Stroossebauverwaltung nach am Ministère iergendeng Persoun ginn, déi sech spezifesch ëm de Vëlo bekëmmert huet. Haut hu mer eng Cellule, eng Divisioun souguer, an der Stroossebauverwaltung, déi sech drëms këmmert. A mir hunn am Ministère wierklech ganz staark agestellt, fir dorunner ze schaffen, soudatt mer hoffen, datt dat relativ séier wäert weidergoen.

An ech wëll och dem Här Wilmes soen: Ech géif mech schwéier hidden, fir mengem Frënd Claude Wiseler seng Meritte vum MoDu net wëllen unzeerkennen. Mee ech wëll him awer soen, zum Historique, einfach der Vollständigkeet halber, datt dat Gesetz, wat de Claude Wiseler 2013 gemaach huet, wat e gutt Gesetz war, e gudden Usaz war, awer e Schwaachpunkt hat. An de Schwaachpunkt war, datt den urbane Raum, also de Vëlo am Alldag, deemools net genuch berücksichtegt war, an datt mer dat dunn nogebessert hunn.

Dat heescht, d'Gesetz, wat 2015 gestëmmt ginn ass, dat ass dunn ënnert där neier Regierung staark nogebessert ginn. An dat ass e Paradigmewiessel, deen awer komm ass, datt mer wierklech eriwergeswicht si vum Vëlo an deem Gesetz, an där Vëlosgesetzgebung, zum Vëlo als Alldagsfortbewegungsmittel. Also, wéi gesot, dat huet näischt dermat ze dinne, datt ech d'Meritte vu vergaangene Ministeren net wëll unerkennen, mee just awer vollständignegkeetshalber. Mee ech ginn dem Här Wilmes awer Recht, dat ass Moutarde après dîner. Dat interesséiert haut kee méi. Ech mengen, mir sollen no vir kucken. An et geet drëms, datt mer kucken, esou séier wéi méiglech déi Projeten, déi mer wëlle maachen, zesumme gemaach ze kréien.

Ech wëll him och soen, am Kader vun der Zesummenaarbecht mat de Gemengen, datt d'Zesummenaarbecht awer gutt leeft. Mat verschiddene Gemenge besser wéi mat aneren, mee dat huet awer villfälteg Grënn. Dat ass net ëmmer de Gemengen an och net ëmmer dem Staat seng Schold. Do gëtt et heiansdo ganz ënnerschiddlech Ursachen.

Wat mer awer elo wäerte maachen, dat ass virun allem, fir d'Situatioun ze vereinfachen, well wann ech zum Beispill d'Subsiden huelen, do gëtt et jo ënnerschiddlech Subsiden, déi ee ka kréien, wann ee Vëlospiste baut. Mir wëllen e Guichet unique schafen, wou dann de Mobilitéitsministère dran ass, den Tourismusministère vertrueden ass, d'ASTA an d'Ponts et chaussées, dat heescht, alleguerten d'Akteuren, déi och finanziell de Gemenge kënnen hëllefen, fir hir Vëlospisten an d'Rei, also dohinnerze kréien. Da gëtt et och méi einfach fir d'Gemen-

gen, fir sech iwwert dee Guichet unique do un all déi néideg Instanzen zesummen ze wenden.

Da wëll ech him och soen, datt dat Beispill vum PC1, wat en do erwänt huet - dat am Fong eng Vëlospist ass, déi et haut gëtt, duerfir heescht se jo och PC1 -, datt dat de Moment allerdéngs eng Bullisstreck duerch de Bam-bësch ass, an deelweis eng Pente vun 10 %, wou ee muss erofrennen iwwer Pawee. Also, et muss ee scho bal Tour-de-Flandres-Spezialist sinn, fir sech ze trauen, dat ze fuere. An am Endeffekt, dat, wat elo geschitt, ass näischt aneres, wéi datt déi Bullisstreck an eng Bëtospist ëmgewandelt gëtt, e Rond-point securiséiert gëtt, an datt mer déi 10 % Pente evitéieren doduerjer, datt mer en anere Wee gesicht hunn, deen et awer och gëtt, eng Strooss, wou amplaz 10 % nëmme 6 % Pente do ass. Wann duerfir do elo net extra consultéiert ginn ass, dann ass dat, well awer näischt besonnesch fir d'Gemeng direkt ze decidéieren ass. Mee am Allgemenge soll natierlech mat de Gemenge geschwat ginn.

An ech kann lech och versécheren, dat hunn ech och an der Kommissioun gesot: Ech si ganz, ganz flexibel, an dat hunn ech och menge Leit gesot. Mir wëlle jo d'Gemengen encouragéieren, datt se eppes maachen op hirem Territoire, sougutt d'Ubannung un d'PCE wéi awer och innerhalb vun de Gemengen. A wann et nëmme geet, si mer wierklech extreem flexibel, fir ze hëllefen, sougutt wat d'Subsiden ubelaangt, wéi och, wat logistesches oder aner Hëllefen, Consultationshëllefen, ubelaangt, fir datt eppes geschitt. Well mir hunn all en Interêt, datt net nëmmen déi national PCE séier weiderginn, mee och déi kommunal, well dat ass e wichteg Bindeglied an deem ganze Konzept, soss funktionéiert et herno net.

Wat mer nach wäerte maachen, dat ass, datt mer kucke fir déi nächst fënnf Joer. Ech hu virdu gesot, wat elo an der Planung ass an am Chantier ass. Mee warscheinlech wäerte mer och nach elo eng Prioriséierung setzen, well mir hu jo en Netz, a wann Der d'Kaarte kuckt, déi Der gewise kritt hat - an Dir hutt, mengen ech, jo all eng PowerPoint kritt gehat an der Kommissioun, d'Entwécklung vun eise Vëlos-reseau bis haut -, da gesitt Der, datt mer eng grouss Schwächt hunn: Dat ass, datt et am ganze Land schonn iergendwou Piste gëtt, mee iwwerall gëtt et Stécker, déi feelen, soudatt mer prioritär eis konzentriieren op zwou Saachen déi nächst Joren. Dat eent sinn natierlech d'urban Zentren. An dat Zweet ass dann natierlech, am ländleche Raum ze kucken, wou Stécker feelen, fir déi also emol direkt zouzemaachen, déi Pisten, datt et continu Piste ginn, fir datt mer esou séier wéi méiglech vun Norden no Süden, vun Osten no Weste Verbindungen hunn, also Uschlëss hunn un déi grouss iwwergeuerdnet Reseauen, déi et awer gëtt.

Also, wéi gesot, dat ass d'Zilsetzung. Ech hoffen, datt mer et hëllefen. Mir hunn natierlech an deem heiten Dossier, wéi a villen aneren, Konfliktsituatiounen, zemoos de Vëlo nach méi duerch schützenswäert Gebitter, Naturschutz an esou weider, fiert. Mir haten an der leschter Legislaturperiod en immens gudden Usaz ënner mengem leider verstuerwene Frënd Camille, deen en Aarbechtsgrupp zesumme-gesat hat, wou en alleguerten d'Akteuren zesummegeuerft hat, wou mer och Reegelen ausgeschafft hunn, a wou et eigentlech Solutiounen gëtt fir all Vëlospist. Duerfir dierft et am Fong keen Argument méi ginn, fir fir iergendee Belag ze soen: „Deen doten, dee wëlle mer net.“ Et gëtt am Fong fir all Situatioun e Belag. A mir wëllen dee Grupp elo erëm wierklech nei reaniméieren, fir datt d'Koordinatioun tëschent den eenzelne staatleche Verwaltungen an och deenen an de Gemengen erëm besser gëtt, fir

datt mer esou Konflikter, déi mer de Moment hunn, ob et um nationalen Niveau ass oder vun de Kommunen, wéi dem Här Lies säi Beispill, wat en och an der Kommissioun ginn huet, wat ech absolutt verstinn, datt mer déi méi séier geléist kréien. Ech mengen, dat ass wichteg, fir datt mer weiderkommen, datt déi tëschestaatlech a staatlech-kommunal Zesummenaarbecht méiglechst gutt funktionéiert.

Och dem Här Hahn wëll ech soen, datt déi Iddi vu Virfinanzement eng ass, déi mir eigentlech sympathesch ass. Mir mussen just oppassen - wat awer wichteg ass -, datt d'Reegele respektéiert ginn. Datt, wann eng Gemeng baut, datt se natierlech awer esou baut, datt et de Standarden entsprécht, zemoos, wann et eeben op enger Nationalstrooss ass, datt dat herno de Standarden entsprécht, déi op der Nationalstrooss do verlaangt si laut de Reegele vun de Ponts et chaussées. Duerfir, ech sinn, wéi gesot, net géint esou Léisungen, au contraire. Wann dat ka beschleunegen, soll een dee Wee goen. Mee da muss et awer ëmmer an enker Zesummenaarbecht geschéie mat der Stroossebauverwaltung, fir datt mer net Saache bauen, wou dann herno d'Stroossebauverwaltung seet: „Dat do entsprécht net de Sécherheetsstandarden, wéi et misst sinn op der staatlecher Strooss.“

Dat gesot, Här President, Dir Dammen an Härën, e grouse Merci fir déi breet Zoustëmmung.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Mobilitéits- an Infrastrukturminister François Bausch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7371

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7371. Den Text steet am Document parlementaire 7371⁶. D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'ëischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. Le compte est bon. De Projet de loi 7371 ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmegeg uegholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Marco Schank), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Jean-Marie Halsdorf) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Dan Biancalana, Alex Bodry, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

Mme Ahmedova Semiray, MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Josée Lorsché), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

16. 7364 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 31 janvier 1948 relative à la réglementation de la navigation aérienne

Eisen nächste Punkt vun eise Ordre du jour ass de Projet de loi 7364, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert de Fluchverkéier. An ech géif direkt d'Wuert ginn un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Carlo Back. Här Back, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

► **M. Carlo Back (déi gréng), rapporteur.**- Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, jo, de Mëtteg schwätze mer iwwert de Projet de loi 7364 an do geet et ëm d'Modification de la loi modifiée vum 31. Januar 1948 relative à la réglementation de la navigation aérienne.

Ëm wat geet et hei genau, an deem Projet? Ma et geet drëm, eis Legislatioun unzepassen, wat d'Exploitation oder d'Bedreiwe vun engem Flughafen, Helikopterlandeplaz oder engem Terrain de vol betrëfft.

Ech wëll hei gläich betounen, dass de Findel, also eisen nationale Flughafen, net vun dësem Projet de loi betrëfft ass. Deen ass an dëser Matière duerch eng spezifesch Gesetzgebung ofgedeckt.

Déi Adaptatiounen an deem erwäante Gesetz vum 31. Januar 1948 berouen op engem Avis vum Conseil d'État Nummer 51.983 zu engem Projet vun engem Règlement grand-ducal betreffend d'Exploitation vun engem Helikopterlandeplaz. An deem Avis constatéiert de Staatsrot, dass dës och fir kommerziell Zwecker kéinte benotzt ginn. Vu dass esou kommerziell Aktivitéiten duerch d'Constitutionn protegéiert ginn, Artikel 11 Paragraf 6, muss de Gesetzgeber een Artikel an déi betreffend Legislatioun aféieren, fir dëse Fall ofzedecken. Dëst gëtt dann déi néideg legal Basis zu deem betrëffende Règlement iwwer Helikopterlandeplazen.

Dëse Gesetzesprojet affektéiert dann och all aner Landeplaze fir Fligeren, Aerodromen an Terrain-de-volen, deenen hir Exploitation och vun esou enger kommerzieller Exploitation betrëfft ass.

Dëse Projet de loi détailléiert dann och, dass esou Terrainen eng Autorisation müssen hunn, vum Direkter vun der Aviation civile, wou dann ënner anerem eeben och d'Konditiounen vun dëser Autorisation détailléiert ginn.

De Projet de loi ass de 4. Oktober 2018 deposéiert ginn. De Staatsrot huet säin Avis den 21. Dezember 2018 ofginn, mat enger Opposition formelle, déi legistescher Natur war. Technesch Exigence kënnen an engem Règlement net fixéiert ginn, mee müssen do preziséiert ginn.

D'Kommissioun huet déi dann och akzeptéiert. An der Sëtzung vum ...

► **Une voix.**- Et léiert een ëmmer bäi.

► **M. Carlo Back (déi gréng), rapporteur.**- ... 14. November 2019 huet d'Kommissioun dann de Rapport zum Projet, deen hei virläit, uegholl. An ech ginn och heimat den Accord vun der grénger Fraktioun.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Back.

17. 7371 - Projet de loi modifiant :

1° la loi du 28 avril 2015 relative au réseau cyclable national et aux raccordements de ce réseau vers les réseaux cyclables communaux ;

2° la loi du 21 décembre 2009 relative au régime des permissions de voirie (suite)

Dispense du second vote constitutionnel

A virdrun hat ech, am Eifer des Gefechts, vergiess, d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel ze froen.

De Projet vun de Vëlosweeër. Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel bei deem Projet?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

18. 7364 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 31 janvier 1948 relative à la réglementation de la navigation aérienne (suite)

An da komme mer zrëck bei de Projet de loi 7364. An ech ginn dann d'Wuert un den honorabelen Här Serge Wilmes.

Discussion générale

► **M. Serge Wilmes (CSV).**- Ma Merci villmools, Här President. Ech soe Merci dem Rapporteur a ginn den Accord vun der CSV-Fraktioun.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Hahn, wannechgelift.

► **M. Max Hahn (DP).**- Ma ech géif mech de Wieder vum Kolleeg Serge Wilmes uschlëssen an dem Rapporteur Merci soe fir seng zwee Rapporten, an och den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei ginn.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Hahn. An dat selwecht vum Här Biancalana.

► **M. Dan Biancalana (LSAP).**- Merci, Här President. Dem Här Back Merci fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. An ech ginn den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Dat selwecht op Éislekesch vum Här Jeff Engelen.